

ความคงที่และการเปลี่ยนแปลงภาพแทนกะเทยในบทเพลงไทยบน YouTube

Stability and Change in Representation of Kathoey in Thai Songs on YouTube

วันที่รับบทความ: 30 ธันวาคม 2566

เตือนใจ คตตี¹

วันที่แก้ไขบทความ: 8 กุมภาพันธ์ 2567

วิริยา วิริยารัมภะ²

วันที่ตอบรับบทความ: 12 กุมภาพันธ์ 2567

อรรถพล ภมรพล³, วราภรณ์ ต่วนศรีแก้ว³

พงศ์ธร ทรัพย์ประเสริฐ³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคงที่และการเปลี่ยนแปลงภาพแทนกะเทยในบทเพลงไทยบน YouTube ซึ่งผู้วิจัยเลือกบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกะเทย หรือมีผู้ขับร้องเป็นเพศทางเลือก รวมทั้งสิ้น 120 เพลง โดยใช้แนวคิดเพศวิถีและภาพแทน จากผลการศึกษา พบว่า ความคงที่ของภาพแทนกะเทย มี 3 ประเด็น ได้แก่ กะเทยรักความสวยงาม กะเทยต้องการความรักจากผู้ชาย กะเทยสร้างความบันเทิง และการปรับเปลี่ยนภาพแทนกะเทย มี 2 ประเด็น ได้แก่ กะเทยลูกสาวของครอบครัว และกะเทยผู้ภูมิใจในตนเอง ทั้งด้านรูปร่างหน้าตาและเพศกะเทย

คำสำคัญ: ภาพแทน กะเทย เพลงไทย

¹ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
e-mail: nan_n6005@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
e-mail: yui.wiriyaa@gmail.com

³ นักศึกษาปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
e-mail: jaatthapon05@gmail.com

Stability and Change in Representation of Kathoey in Thai Songs on YouTube

Received: December 30, 2023

Revised: February 8, 2024

Accepted: February 12, 2024

Tuenjai Kothdee ¹

Wiriya Wiriarampa ²

Atthapon Pamonpon ³, Waraporn Tuansrikeaw ³

Pongtron Supprasert ³

Abstract

The purpose of this research was to study the stability and change in the image of kathoey in Thai songs on YouTube. The researcher selected 120 songs by using content about Kathoey or alternative gender singers, using the concept of gender and representation. The study's results were the stability of the representation of three Kathoey issues as follows: 1) Kathoey loved beauty; 2) Kathoey wanted love from men; and 3) Kathoey created entertainment. Moreover, there were two changes of images to represent Kathoey as follows: 1) Kathoey was the daughter of the family, and 2) Kathoey was proud of herself in appearance and androgynous gender.

Keywords: Representation, Kathoey, Thai songs

¹ Lecturer, Department of Thai, Faculty of Humanities and Social sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University
e-mail: nan_n6005@hotmail.com

² Asst.Prof. Department of Thai, Faculty of Humanities and Social sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University
e-mail: yui.wiriya@gmail.com

³ Bachelor student, Department of Thai, Faculty of Humanities and Social sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University
e-mail: jaatthapon05@gmail.com

บทนำ

เพลง คือ สำเนียงขับร้องหรือทำนองดนตรี ตอบสนองต่อความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของมนุษย์ เกิดจากความคิด การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ จัดเป็นวรรณกรรมประเภทที่เรียงร้อยด้วยถ้อยคำเรียบง่ายแต่มีความลึกซึ้งกินใจผู้ฟัง (ลลิตา กระสินธุ์, 2564, หน้า 12) ประกอบกับ วรรณกรรมเพลงเป็นการสื่อสารเรื่องราวที่มีขนาดสั้นกว่าวรรณกรรมอื่น ๆ ทั้งยังสามารถรับสารผ่านการฟังซึ่งเป็นการรับสารหลักของมนุษย์ในสังคม จึงทำให้สามารถเข้าถึงบุคคล และมีอิทธิพลต่อบุคคลในสังคมได้ทุกเพศทุกวัย ซึ่งจรัสลักษณ์ รัตนพันธ์ (2563, หน้า 26) ได้สรุปถึงการผลิตเพลงว่ามีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ สังคม หรือผู้คนในสังคม เนื้อหาของเพลงจึงเป็นการสะท้อนถึงความคิด ความเชื่อ หรือค่านิยมที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งอันจะทำให้เกิดการหล่อหลอมพฤติกรรม ค่านิยมและความเชื่อที่สังคมต้องการ ด้วยเหตุนี้วรรณกรรมเพลงจึงสามารถนำเสนอเนื้อหาได้หลากหลายรูปแบบ โดยเนื้อหาที่กล่าวถึงเรื่องเพศเป็นเนื้อหาหนึ่งที่มีมาตั้งแต่สมัยเพลงพื้นบ้าน จนถึงเพลงปัจจุบัน

สังคมไทยในทุกยุคสมัยประกอบด้วยคนหลากหลายเพศมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากการมีสำนวนว่า เล่นเพื่อน ซึ่งหมายถึง คบเพื่อนหญิงด้วยกันต่างซู้รัก หรือ ลูกสาวท ซึ่งหมายถึง ชายที่ประพฤติตนอย่างนางบำเรอ (เขมิกา ศักดิ์ใหญ่, 2565, หน้า 1) ตลอดจนการยืมคำศัพท์จากภาษาบาลี สันสกฤต มาใช้กล่าวถึงบุคคลที่ไม่ปรากฏว่าเป็นชายหรือเป็นหญิง หรือคนที่มีวัยวุฒิเพศกำกวม อย่างคำว่า บัณเฑาะก์ ที่แปลว่า กะเทย ทั้งนี้ในกฎหมายตราสามดวง สมัยรัชกาลที่ 1 ยังได้ขยายขอบเขตความหมายของกะเทยว่า เป็นบุคคลที่มีลักษณะกิริยาตรงข้ามกับเพศของตน แตกต่างไปจากทั้งชายและหญิง แต่ยังไม่อาจรวมถึงบุคคลที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศระหว่างชาย-ชาย (สมานฉันท์ ปฐมวงค์, 2566) คำว่า กะเทย ได้ถูกนำมาใช้ในงานวรรณกรรมและการสื่อสารทางสังคมอย่างแพร่หลาย ย่อมแสดงให้เห็นว่ากลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นกลุ่มบุคคลหนึ่งที่อยู่ในสังคมมาอย่างยาวนาน

“กะเทย” เป็นคำเรียกผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศอย่างหนึ่งจัดอยู่ในกลุ่มเพศทางเลือก คือ คนรักเพศเดียวกัน ตามแนวคิดของเพศวิถี หมายถึง ชายที่มีกิริยาเลียนแบบผู้หญิง บ้างมีรูปลักษณ์คล้ายผู้หญิง และรักเพศเดียวกัน ที่บางครั้งถูกเรียกว่า ตุ๊ด หรือสาวสอง ดังนั้นในสังคมที่ให้ชายเป็นใหญ่ ความเป็นกะเทยจึงถูกตีตราจากกรอบมาตรฐานของสังคมว่าเป็นกลุ่มสังคมที่มีความผิดปกติทางจิตใจ และเป็นความน่ารังเกียจ ที่ไม่สามารถทำประโยชน์แก่สังคมได้มาตั้งแต่สมัยโบราณ ดังที่ สมานฉันท์ ปฐมวงค์ (2566) อธิบายว่าคำว่า กะเทย พบในคัมภีร์สุวรรณหมฺข ว่าเป็นกลุ่มคนที่ประพฤติดีประเวณี ขาดหน้าจะเกิดเป็นกะเทย และการถูกกีดกันจากระบบยุติธรรม โดยจัดเป็นบุคคลหนึ่งใน 33 จำพวก ที่ไม่สามารถเป็นพยานได้ ตามที่กำหนดในพระไอยการลักษณะภพญาณ ในกฎหมายตราสามดวง สอดคล้องกับ วรรณภ นพสุวรรณ (2555, หน้า 21) สรุปไว้ว่า สังคมไม่นิยมให้ผู้ที่เป็นรักร่วมเพศมีหน้าที่การงานใหญ่โต หรือก้าวหน้าทางสังคมหรืออาจมีกฎเกณฑ์ทางสังคมที่กำหนดขึ้นมาเพื่อการต่อต้าน กีดกัน ผู้นิยมรักร่วมเพศ ดังจะปรากฏในการตอกย้ำภาพของกะเทย ตามกรอบมาตรฐานของสังคม ที่มองว่ากะเทยเป็นความ ขบขันในงานวรรณกรรม ทั้งนวนิยาย โฆษณา ละคร ภาพยนตร์ จนกระทั่งเกิดช่องทางการนำเสนอ เนื้อหาแบบออนไลน์ ผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ ทำให้ผู้เสพผลงาน สามารถเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานได้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะการสร้างสรรค์วรรณกรรมที่สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงภาพของกะเทยมากขึ้น

YouTube เป็นแพลตฟอร์มเผยแพร่วิดีโอออนไลน์ที่เริ่มใช้งานในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ซึ่งมีรูปแบบการใช้งานและความเร็ว ในการประมวลผลของวิดีโอ การจัดการเพลย์ลิสต์ ประวัติการเข้าชม และอื่น ๆ ส่งผลให้ YouTube ได้รับความนิยมจากคนในสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยเนื้อหาหนึ่งได้รับการนำเสนอจำนวนมาก คือ วรรณกรรมประเภทเพลง ซึ่งผลิตเนื้อหาที่หลากหลายตามผู้สร้าง เนื้อหาหนึ่งที่น่าสนใจ คือ เนื้อหาที่เกี่ยวกับกะเทยที่มีอย่างหลากหลายและกว้างขวาง ทั้งเรื่องความรัก ลักษณะของกะเทย รวมถึงทัศนคติของคนในสังคมที่มีต่อกะเทย ที่ส่งผลต่อการสร้างภาพแทนของ สจ๊วต ฮอลล์ อันหมายถึง การประกอบสร้างความหมายของสิ่งหนึ่ง ๆ จากการเชื่อมโยงความหมายเดิมในโลกของความจริงบางส่วนเข้ากับความหมายใหม่ที่ต้องการสร้างขึ้นและมีอิทธิพลความคิดและความเชื่อของคนทั่วไปในสังคม (สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2548) ดังจะเห็นได้จากการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติกรตอกย้า และโต้ตอบการเหยียดเพศในสังคมชายเป็นใหญ่ จากบทเพลงเหยียดเพศในสังคมออนไลน์ของ โสภิตา รูปสะอาด และอมต จันทรังษี (2564, หน้า 108-110) ที่สรุปว่าเพศทางเลือกได้รับการปฏิบัติเป็นวัตถุและตลกทางเพศ ซึ่งเกิดจากการประกอบความหมายทางเพศที่ถูกกำหนดโดยสังคมชายเป็นใหญ่ สอดคล้องกับ เขมิกา ศักดิ์ใหญ่ (2565, หน้า 36) ที่ศึกษาเรื่อง ภาพของ “กะเทย” ในวรรณกรรมเพลงไทยสากล ตามกรอบของเพศวิถีรักต่างเพศ ที่ทำให้ภาพของกะเทยถูกนำเสนอในเชิงลบ ทั้งเรื่องการเป็นตัวตลก ความผิดหวังในความรัก และการแปลกแยกจากผู้อื่น

จากเหตุผลข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงศึกษาเรื่อง ความคงที่และการเปลี่ยนแปลงภาพแทนกะเทยในบทเพลงไทยบน YouTube โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคงที่ของภาพแทนกะเทย และการเปลี่ยนแปลงภาพของกะเทยในบทเพลงไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคงที่ของภาพแทนกะเทยในบทเพลงไทยบน YouTube
2. เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงของภาพแทนกะเทยในบทเพลงไทยบน YouTube

ขอบเขตของการวิจัย

เพลงไทยที่เผยแพร่ใน YouTube โดยเลือกศึกษาจากบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกะเทย หรือมีผู้ขับร้องเป็นเพศทางเลือก ตั้งแต่ปีที่เริ่มใช้ YouTube ในประเทศไทย คือ พ.ศ. 2548 ถึง พ.ศ. 2566 (1 ธันวาคม 2566) จำนวนทั้งสิ้น 120 เพลง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาพแทนกะเทย หมายถึง การประกอบสร้างความหมายให้แก่ เพศชายที่มีกิริยา ท่าทางการแต่งกาย และการพูดจาเลียนแบบผู้หญิง หรือมีรูปลักษณ์คล้ายผู้หญิง และรักเพศเดียวกัน ผ่านการตีความการใช้ภาษาอย่างซ้ำ ๆ ในบทเพลง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบวิจัยเอกสาร และนำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล โดยคณะผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับภาพแทน เพศวิถี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกะเทย และรวบรวมบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกะเทยหรือมีผู้ขับร้องเป็นเพศทางเลือก ใน YouTube จำนวน 120 เพลง
2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแนวคิดเรื่องเพศวิถี และภาพแทน ของสจวร์ต ฮอลล์ มาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์
3. ขั้นสรุปผลการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ภาษาในบทเพลง อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
4. ขั้นนำเสนอผลการศึกษา โดยใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์ประกอบตัวอย่าง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ภาพแทนของกะเทยในบทเพลงไทยบน YouTube จำนวน 120 เพลง มีผลการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ความคงที่ของภาพแทนกะเทย

การศึกษาการใช้ภาษาในบทเพลง พบภาพของกะเทยที่นำเสนออย่างต่อเนื่องและได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างภาพแทนกะเทยของคนในสังคม ดังนี้

1.1.1 กะเทยรักความสวยงาม

การกล่าวถึงกะเทยในบทเพลง พบการใช้ภาษาที่สะท้อนถึงการรักความสวยงาม ด้วยการทำให้ตนเองมีรูปลักษณ์ภายนอกที่สวยงามกว่าผู้หญิง และความสามารถในการสร้างสรรค์งานที่ต้องการความสวยงาม ได้แก่ การเป็นช่างแต่งหน้า ทำผม นักฟ้อนรำ นักจัดบายศรี หรือดอกไม้ ตลอดจนการจัดตกแต่งสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) กะเทยต้องศัลยกรรม เพื่อทำให้ตนเองมีรูปลักษณ์ที่สวยงามตามแบบฉบับของเพศหญิงที่สังคมกำหนด โดยปรากฏในบทเพลงจำนวน 10 เพลง ได้แก่ การผ่าตัดแปลงเพศ ดังเพลงเกลิยดตุ๊ด “บางคนลงทุนตัดพวงสวรรค์ เสริมยางซิลิโคน” (ซีเปีย, 2553) เพื่อให้ตนมีอวัยวะเพศแบบผู้หญิง นอกจากการผ่าตัดเพื่อแปลงเพศแล้วยังมีบทเพลงที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณ์ภายนอกทั้งหน้าตา รูปร่างให้มีความสวยงามมากกว่าภาพของผู้หญิงที่สังคมกำหนด ผ่านเพลงกะเทยไทยแลนด์ ดังเนื้อเพลง “ถูกหวยรางวัลที่หนึ่งสักทีจะไปยืนฮีให้หมอเขาตัด ไปตัดไปผ่าทำหน้าทำตาให้เหมือนดาราเกาหลี ทำโน้นทำนี่ ทำหน้าทำนม ทำผมทำสีให้สวยเหมือนเทพี” (ปรภวรรต, คเชนทร, 2558) และเพลงรักตุ๊ด “เดี๋ยวนี้เขาเปลี่ยนชายเป็นหญิงออกมาแล้วสวยพริ้งยิ่งกว่านางสาวไทย ดารานางแบบก็มากมีดูหุ่นสวยเช็กซีเหมือนผู้หญิงยังอาย” (วิจิต ศิลารัมย์, 2558)

2) กะเทยช่างหน้า ช่างผม ช่างฟ้อน และช่างงานประติมากรรม โดยปรากฏในบทเพลงจำนวน 21 เพลง ดังเช่น เพลงตัวแทนกะเทย “งานบุญ งานบ้าน ดึงบ่าว่างานวัด ดึงบ่าว่างานวา

ตกแต่งแป้งบ้าน ก่หมู่กะเทยทั้งนั้น งานฝีมือเขาดีว่าดี แป้งชั้นบายศรีมีความละเอียดแต่งดอกแต่งดวงอย่างละไมละเมียด เขายังขอไปสอนแผ้วจ้างฟ้อนปุ่นเล่าแต่งหน้าทำผมตึงบ่อปิ่นข้าเจ้า หมู่ดีแป้งผำก่หมู่กะเทยทั้งนั้น” (ปรภวรรต, คเชนทร, 2558) และ เพลงอิจฉากะเทย โอ้ยอายหมา เกิดมาน้อยหน้ากะเทย มีบุญมีงานเอ็นทากะเทย แต่งหน้าเย็บปักถักร้อย สาวใหญ่สาวน้อยซิดซายหมดเลย เต็นระบำรำฟ้อน ผู้ฝึกผู้ซุ่มนั้กกะเทย งานบุญงานวัดงานวาต้องเพ็งต้องพาบักหล่ากะเทย” (สัญญาลักษณ์ ดอนศรี, 2564)

1.1.2 กะเทยไม่เคยได้รับรักแท้จากผู้ชาย

การศึกษาการใช้ภาษาในบทเพลง พบการใช้ถ้อยคำซ้ำ ๆ ที่ต้องการสร้างความหมายว่า กะเทยเป็นเพศที่มีความต้องการการมีสัมพันธ์กับผู้ชายเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ต้องแสวงหาผู้ชายมามีความสัมพันธ์กับตนเอง การยอมเป็นผู้เลี้ยงดูผู้ชาย การยอมเป็นเพียงของทดแทนผู้หญิง เมื่อผู้ชายมองว่าผู้หญิงไม่ดีพอ จนนำไปสู่การที่กะเทยไม่เคยได้รับความจริงใจจากผู้ชาย ดังรายละเอียด

1) การแสวงหาผู้ชายมามีความสัมพันธ์กับตนเอง

การใช้ภาษาในบทเพลงจำนวน 12 เพลง พบคำที่สะท้อนถึงการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชาย เช่น เช็ดน้ำลาย ยกชด ผัว เล่นไม้ และคำว่าไม้ ที่ปรากฏในเพลงกะเทยควาย “กะเทยควายแอบมองแต่ผู้ชาย เห็นแล้วต้องหยิบผ้าเช็ดหน้า เช็ด เช็ด เช็ด น้ำลาย ไม่สนใจว่าใครจะมอง กะเทยควายเริ่มออกอาการ เกือบการไม่ไหวอยู่แล้ว ว้ายกะเทยควาย ชอบกินแต่ผู้ชาย เห็นแล้วมันทนไม่ไหว ต้องเอามาชด ชดให้สะใจ” (ประสงค์ ตั้งตัว, 2558)

บทเพลงในปี 2558-2560 และ 2566 พบคำว่าเล่นไม้ ซึ่งเป็นศัพท์แสลงของกะเทยในภาษาอีสาน หมายถึง การออกไปเที่ยวเพื่อหาผู้ชายมามีความสัมพันธ์ทางเพศ ในเพลงกะเทยแย่งซีน “มาเล่นไม้กันเด้อ ผู้บ่าวหน้าฮ้านหมอลำ” (ยอดรัก ทับพิมพ์แสน, 2559) และเพลงกะเทยรุ่นพี่ “เดี๋ยวนี้หมู่อายุแรกก็ยังบสลาย...เวอร์วังอลังการ อยู่หน้าฮ้านหมอลำ สิพาไป เล่นไม้ สิพาไป จอบผู้ชาย” (ยุ้ย มานะศักดิ์, 2566) ตลอดจนคำว่า ไม้ ซึ่งเป็นคำแสลงในภาษาอีสาน หมายถึง อวัยวะเพศของผู้ชาย ดังพบในเพลงกะเทยศรีอีสาน “สกลนคร ดินแดนแห่งเมืองกะเทยหมาน ว่าแต่อกบ้าน สามสี่ไม้ นี่ชั้นต่ำ กะเทยโคราช ผู้เฒ่าผู้บ่าวผูกขาดเบ็ด แต่งโตเร็ด ๆ กินเหล้าขาวกะเทยเลย เห็นยืนเงิบ ๆ เช็ดไม้บีบน้ำตาเสย หมู่เฮากะเทยแห่งเมืองนครพนม กะเทยอำนาจเก่งกว่าทมิฬชาติเรื่องเล่นไม้ ...กะเทยชัยภูมิ กินไม้จนแก้มบวมกะเทยที่เมืองหนองคาย กะเทยบึงกาฬลีลาทำยากเพิ่นหลาย” (ก้อง ห้วยไร่, 2559)

2) การยอมเป็นผู้เลี้ยงดูผู้ชาย

การใช้ภาษาในบทเพลงจำนวน 15 เพลง พบคำที่สะท้อนถึงการเป็นผู้เลี้ยงดูผู้ชาย คือ การมอบเงินทอง ของมีค่าให้แก่ผู้ชาย ซึ่งในมุมมองของคนในสังคมและกะเทยคิดว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ชายยินยอมอยู่กับกะเทย ดังพบในเพลงจำนวน 10 เพลง เช่น เพลงกะเทยไทยอย่าได้แคร์ “กะเทยซ่าเป็นตุ๋ออนไลน์ กดเงินให้ผู้ชายเปิดมือกะบ่จ่ม...เขามาขอใช้อย่างเดียว...อยากให้เลี้ยงดูต้องรู้จักเทิดทูนกะเทยเป็นกองทุนให้เอาใจเขาไว้...อยากได้สร้อยได้แหวนเขากะยอมซื้อให้” (ภานุมาศ มหาไชย, 2557) เพลงกะเทยซ้าใจ “ให้หลายท่อได้ เจ้ากะบ่รู้จักพอ เงินบ่มีเจ้ากะมาขอ ให้เจ้าบ่พอ สิ้นบ้ออายเออ”

(บุญมา สุตะคาน, 2559) และเพลงกะเทยไม่เคยสบาย “ยังมีผู้ชายที่เราต้องเปย์” (วิทยา บุญอาษา, 2564) ตลอดจนการเลี้ยวเหล้า โดยเฉพาะเหล้าขาว เมื่อไปพบผู้ชายที่พึงพอใจในหน้าฮ้านหมอลำ เพื่อแลกกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชาย เช่น เพลงกะเทยศรีอีสาน “กะเทยโคราช ผู้เฒ่าผู้บ่าวถูกฟาดเบ็ดแต่งโตเร็ด ๆ กินเหล้าขาวกะเทยเลย เห็นยีนเจียบ ๆ เช็ดไม้ปัดหน้าตาเสีย” (ก้อง ห้วยไร่, 2559) และเพลงกะเทยแย่งซีน “...มาเล่นไม้กันเด้อ ผู้บ่าวหน้าฮ้านหมอลำ เปิกเหล้าขาวพอได้ยาวพอได้ดิน”

3) การยอมเป็นของทดแทนผู้หญิงแท้

กะเทยมักจะถูกเรียกขานจากสังคมและจากกลุ่มตนเองว่าเป็นดอกไม้ปลอม เป็นของปลอม ที่ต้องจะให้ทำเลียนแบบเหมือนของจริงแค่ไหนก็ไม่มีทางที่จะแทนที่ของจริงได้ ฉะนั้นกะเทยจึงเป็นยอมเป็นตัวเลือกแทนผู้หญิง เวลาผู้ชายผิดหวังมาจากผู้หญิงเท่านั้น ดังพบในเพลงจำนวน 16 เพลง เช่น เพลงกะเทยไทย “เจ็บจากหญิงใด มีกะเทยไทยพร้อมจะดูแล...หายเจ็บแล้วค่อยไป ชะนีทำร้ายแล้วค่อยมา...ฉันยอมเสียน้ำตา เพื่อโยนเศษเวลามาให้กะเทย” (เพชร สหรัตน์, 2557) เพลงผู้หญิงไม่ดียังมีกะเทย “เธอต้องเจ็บ ต้องเสียใจ เมื่อเขานั้นไม่ใช่ดี น้ำตาผู้ชาย จากน้ำมือชะนีนางนั้น ...ผู้หญิงไม่ดียังมีกะเทย ฉันขอชดเชยแทนเขาได้ไหม...บทบาทกะเทย ก็มีแค่ที่ระบาย หน้าทีปลอกใจ ผ่อนคลายความทรมาน” (นิค คณิศรณ, 2559) ซึ่งกลุ่มกะเทยก็มีความคิดเช่นเดียวกัน ดังพบในเพลงกะเทยแย่งซีน “ถึงสิเป็นกะเทยบ่เคยหลายใจ เจ็บจากชะนียามได้ให้มาหากะเทย สิดูแลทุกอย่างบ่ให้เสียใจเลย ด้วยเกียรติของกะเทย ตัดชีศรีสยาม” (ยอดรัก ทับพิมพ์แสน, 2559) และเพลงผู้บ่าวสายเหลือง (ทุ่ง ชลทิศ, 2563) ดังเนื้อเพลง “เจ้ากินกันเองอ้ายกะกินได้คือกัน กะบ่ได้จืดสุมเจ้าดอกน้องหล่าทั้งหลาย ผู้ชายเขากินกันเองกะได้ สิอีกกันให้ซุมเจ้าออกแตกตาย ฮ้องให้เสียตาย ผู้ชายสายเหลือง” เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงความหลากหลายทางเพศเมื่อผู้หญิงเปลี่ยนไปรักผู้หญิงด้วยกันเอง ผู้ชายจึงมีความคิดว่าตนก็สามารถรักผู้ชายได้

ภาพทั้งหมดนั้นสะท้อนถึงความรักของกะเทยยังคงถูกนำเสนอว่าเป็นผู้ที่ผิดหวัง ในความรักไม่ประสบความสำเร็จ เนื้อหายังคงแสดงถึงความโศกเศร้า เสียใจ เจ็บปวดในเรื่องของความรักที่ทุ่มเทแต่ไม่เคยได้ความรักแท้กลับมา ดังปรากฏในเพลงมาอย่างต่อเนื่องกันจำนวน 36 เพลง เช่น เพลงกะเทยไม่เคยนอกใจ “เกิดมายอมและพร้อมให้หลอกลวง ค่าฉันฉันต้องยืนคงกับความผิดหวัง สาวประเภทสองบินกลับก่อนฟ้าจะสางเขาค่าทุเรศทุรังต้องฟังทั้งน้ำตา” (ชวัลวิทย์ ยิ่งยศเสนี, 2557) ซึ่งความคิดนี้ได้ถูกเน้นย้ำผ่านเพลงของเพศทางเลือกในเพลงน้ำตาคะเทย “อย่าซีเตียดความฮักกะเทยมอบให้...มีแต่ความฮักแท้ แบบแพร่ ๆ ให้อ้ายทุกที ...นางเจ็บปวดยามเห็นอ้ายเดินคงสาว...กะเทยก็มีหัวใจ เจ็บจนเกือบตาย” (จินนี่ ภูไท, 2559) เพลงกะเทยก็มีหัวใจ ที่เน้นย้ำถึงการไม่เคยพบกับความรักแท้ และต้องพบกับความเจ็บซ้ำ ๆ ดังเนื้อเพลง “กะเทยอย่างฉันก็มีหัวใจ แต่ใครใครมองไม่เห็นกัน ฉันก็มีน้ำตา รอยยิ้มที่ฉันสร้างมากลั่นความซ้ำ ช้างในหัวใจ ไม่เคยพานพบรักแท้ กับใครสักคน เจ็บที่หนกะเทยเข้าใจ...ทั้งชีวิตกะเทย มีแต่ถูกทิ้ง แพ้จนหัวใจอ่อนแอ” (ลูกน้ำ จุลินทรีย์, 2563)

1.1.3 กะเทยสร้างความบันเทิง

การศึกษาการใช้คำในบทเพลง พบการใช้คำว่า สนุก เฮ ลั่นลา สีสัน และตลก จำนวน 42 เพลง ที่สะท้อนถึงการประกอบสร้างคุณลักษณะของกะเทยของสังคมไทย คือต้องเป็นผู้สร้าง

ความสนุกสนานให้แก่สังคม จนนำไปสู่การทำให้กะเทยกลายเป็นความตลกขบขันของสังคม ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเพลง คือ เพลงนางสาวแนนซีที่เผยแพร่บน YouTube ในปี 2556 “**สนุกหลุดโลกพกแต่อารมณ์ดี เอไหนดกกันเต็มที เหมือนเพื่อนสตรี คนหนึ่งมาแต่ไหน**” (ฉัตร เชียงใหม่, 2547) สอดคล้องกับในเพลงกะเทยลั่นลา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง กะเทยเป็นคนสนุกสนาน มีชีวิตชีวา เวลารวมตัวกันจะคอยสร้างสีสันความสนุกสนาน ดังเนื้อเพลงที่ว่า “วันนี้สนุกจริงเว้ย เพื่อนกะเทยหละออกมา ออกมา จิตกันไปเลยค่า **ไปลั่นลาประสาเกเทย**”, กะเทยช่วยเป็นสีสันให้โลกนั้นเบิกบานอุรา” (สัญญาลักษณ์ ดอนศรี, 2558) เพลงกะเทยแย่งซีน “เกิดมาเป็นสตรีมีกล่อม กะเลิศจะงามตามจินตนาการ **สร้างสีสันบันเทิงมาแต่โบราณ ให้ผู้คนเอ็นชานว่าซุ่มกะเทย...**” (ยอดรัก ทับพิมพ์แสน, 2559) และในเพลงกะเทยไม่เคยสบาย “หลายครั้งหมู่เฮาถูกมองเป็น**ตัวตลก ตลกก็จริงแต่ไม่ตลอดเวลา มักเล่นมุกมันลง**เพื่อกะมียู่ได้น้ำตา **มอบความสนุกเฮฮา**คือ**หน้าที่กะเทย**” (วิทยา บุญอาษา, 2564) จากเพลงได้เน้นย้ำว่าหน้าที่ของกะเทยคือการให้ความสนุก

ภาพของกะเทยจึงมาพร้อมกับความสนุกสนานเสมอ โดยเฉพาะกับการเป็นนักเต้นหน้าวงหมอลำ และร๊อคแด้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการให้ความบันเทิงปรากฏถึงจำนวน 36 เพลง ดังเช่น เพลงกะเทยหน้าฮ้าน “กะเทยเพิ่นจองไว้ ยึดหน้าเดินดอกเวที ซุ่มซะนี้ต้องหลบไป ย้อนมาหลายเป็นต่าย่าน **หมอลำคณะ** น้อยใหญ่ แพนคลับมากมาย ล้วนเพื่อนสาวทั้งนั้น สร้างความบันเทิง ความฮา ความมัน **เต่งอยู่หน้าฮ้าน**เปิดคีน ซอดแจ้ง” (พจน์ สุวรรณพันธ์, 2558) และได้รับการเน้นย้ำผ่านเพลงกะเทยมักม่วนที่ขับร้องโดยเพศทางเลือก ดังเนื้อเพลง “พวกเราเหล่ากะเทย...**เต้นหน้าฮ้านยามมีงานบุญ บั้งไฟ** มามามาโชว์ลีลาได้ทุกสไตล์ ไปพวกเราไปโยกเอาไว้นจนฮอดฟ้าสาง ร็อกแร็ปเรกเก้ กัมมันส์สไตล์ันได้ทุกอย่าง” (บุญมา สุตะคาน, 2559) และเพลงกะเทยวัยทีน “**คำมากะไปแล้วคะ ขอแต่ฮู้ว่าหมอลำอยู่บ้านใด บอกดิ ฉันทิปออยู่ใกล้เปรียบเหมือนแสงไฟ**คอยสร้างสีสันว่า**แต่ได้ยินเสียงหมอลำฮ้องพวกดิฉัน**ของจองอยู่แถว **หน้าฮ้าน** บ่ได้กวนไม้ดอกค้า เพราะว่าใจน้องหล้ารักสนุก” (หนุ่ม เมืองน้ำดำ, 2563)

1.2 การเปลี่ยนแปลงของภาพแทนกะเทย

การศึกษาเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกะเทย และมีผู้ขับร้องเป็นเพศทางเลือก โดยเพลงในช่วง 2558-2566 พบว่ามีผู้ขับร้องมากถึง 27 คน โดยมีข้อสังเกตว่าจำนวนของผู้ขับร้องเพลงทางเลือกมีมากขึ้น กว่าก่อนที่จะมีการประกาศพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ ซึ่งผู้ขับร้องกลุ่มเพศทางเลือกจะมีลักษณะและพฤติกรรมที่ไม่แสดงออกถึงการเป็นตัวตลก จึงนำไปสู่การวิเคราะห์ภาพของกะเทยที่มีความพยายามจะเปลี่ยนแปลงได้ ดังนี้

1.2.1 กะเทยลูกสาวของครอบครัว

การนำเสนอภาพของกะเทยโดยมากจะเป็นการไม่ยอมรับในตัวตนของกะเทย แต่มีเพลงจำนวน 12 เพลงที่เริ่มมีการนำเสนอภาพของการยอมรับในระดับครอบครัวถึงแม้ว่าจะเป็นบางครอบครัว จากเพลงกะเทยเปิดใจ “**หลายคนโชคดีที่ครอบครัวเขายอมรับกัน**” (บุญมา สุตะคาน, 2559) และการนำเสนอเนื้อหาของบทเพลงที่สะท้อนถึงการไม่ยอมรับลูกที่เป็นกะเทยของคนในครอบครัว โดยเฉพาะผู้เป็นพ่อ แต่ในช่วงท่อนฮุคและช่วงจบเพลง กลับมีการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นการยอมรับลูกที่เป็นกะเทย ซึ่งจะพบการใช้เรียกแทนลูกของตนเองว่าลูกสาว ดังเช่น เพลงลูกฉันเป็นกะเทย “**แก้งนางฟ้า** คือ

ฉายาของเพิ่น ๆ บ่เคยเงินเดินสะบัดใส่พร้อมบ่ยอมแพ้ผู้ใด หุ่นเป็นชายแต่ใจอ่อนคือหญิง สันกระทิงแต่พรั่ง
พรั่งคักแท้ ถักใจแม่อยู่แต่ถักใจแม่ ลูกสาวบ่แท้แต่ลูกฉันเป็นกะเทย” (สะเลอบี้, 2562) เพลงบักหล่าอยาก
เป็นสาว “อยากเป็นหยักระเป็นเถะลูกหล่า ว่าแต่ใหญ่ขึ้นมาบักหล่าเป็นคนดี ดูแลพ้อแม่มยามแก่เฒ่า
สำนึกกะเฮา ว่าแต่พ้อได้ลูกสาวดี” (ธนันธร นอนเว็น, 2563) และเพลงไอ้สอง โดย อิษณกร
พิงเกียรติศรี (2565) ที่มีการนำเสนอเพลงในลักษณะของความขัดแย้งระหว่างถ้อยคำ คือ “ก็พ้อไม่
เข้าใจสอง” มาเป็นการต่อรองให้ยอมรับตัวตนที่เป็นกะเทยได้ ดังเนื้อเพลง “ก็เพราะความจริงไอ้สองมัน
ไม่ได้เป็นผู้ชาย...พ้อบอกว่า มึงต้องเป็นทหาร “เป็นพยาบาลได้ไหมอะ” ไม่ได้ถ้ามึงเป็นมึงตาย เลือกเกิด
ก็ไม่ได้ ทำใจได้ มันไม่ใช่ ก็พ้อไม่เข้าใจสอง” กับภาพประกอบเพลงที่ท้ายที่สุดแล้วผู้เป็นพ่อก็ยอมรับ
ความเป็นกะเทยของลูกด้วยการยินยอมตกแต่งตนเองให้มีลักษณะของเพศหญิงด้วยการใส่ที่คาดผม

1.2.2 กะเทยผู้ภูมิใจในตนเอง

การนำเสนอภาพของกะเทยลักษณะของกะเทยโดยมากจะมุ่งเน้นที่ภาพของการ
ตัดพ้อในโชคชะตาชีวิตของตนเอง จากการปรากฏการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์เพื่อตัดพ้อว่าตนเองมี
ความผิดอย่างไรจึงต้องผิดหวังในความรัก เช่น เพลงน้ำตาสีม่วง “ผิดด้วยหรือที่ฉันเกิดมาเป็นชาย
ผู้มีหัวใจปรารถนาไม้ป่าเดียวกัน ร่างเป็นชาย ใจเป็นหญิง” (อัฐพล ต้นคำ, 2548) นอกจากนี้เพลง
ในช่วงเวลาดังกล่าวยังมีการระบุว่า ชีวิตของกะเทยคือกรรม ดังพบในเพลงกะเทยก็มีหัวใจ “กะเทยนี้หนา
เกิดมามีกรรม เกิดมาจ้านี้มีปมด้อยต่างใจ ตัวเป็นป้อชายแต่ใจไค้เป็นแม่หญิง ชีวิตกะเทยมีแต่คนเหยียด
หยาม” (บุญศรี รัตน์ง, 2559) การนำเสนอภาพแทนกะเทยผู้รังเกียจในชีวิตที่ไม่มีความภูมิใจในตนเอง
แต่ในขณะเดียวกันก็มีเพลงจำนวน 15 เพลง ที่สะท้อนถึงความภูมิใจในตนเองของกะเทย ดังนี้

1) ความภูมิใจในรูปร่างหน้าตา

การนำเสนอภาพของกะเทยลักษณะของกะเทยเป็นการนำเสนอภาพของ
กะเทยผ่านมุมมองของผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้กะเทย โดยเฉพาะเด็กที่เป็นกะเทย ถูกนำเสนอ
บนความสกปรก การแต่งหน้าขาว ในเพลงจำนวน 8 เพลง ดังเช่น เพลงกะเทยหัวโปก “กะเทยหัวโปก
ทาแป้งไ้โลกเป็นตายน...ใส่สายเดี่ยว ชี้อคละพ้ออึดลิด เอ็ดติดปิด เห็นแล้วเป็นตายน...”
(เฉลิมพล มาลาคำ, 2556) สอดคล้องกับเพลงกะเทยโจร ดังเนื้อเพลง “ไผกะว่าหน้าตาคือโจร ยังกะ
เลือกกะสน มาเป็นกะเทย ความสวยหาคะบ่พอเลย จังแม่นฉั่นอะเฟรด ฉั่นทุเรศเจ้าของ หนวดก็หนา
หน้ากะมีแต่ลิว บ่มีความวาบหวีว มีแต่ความสยอง” (ปอยฝ้าย มาลัยพร, 2557) สอดคล้องกับการ
นำเสนอเปรียบรูปลักษณะของกะเทยว่าใหญ่เหมือนควาย ในเพลงกะเทยควาย ดังเนื้อเพลง “ว้ายกะเทย
ควาย เป็นชายเทียม เทียม เห็นแล้วก็ต้องหนว” (ประสงค์ ตั้งตัว, 2558)

จากตัวอย่างสะท้อนภาพแทนกะเทยที่ไม่มีความภูมิใจในตัวเอง แต่ใน
ขณะเดียวกันก็มีเพลงที่สะท้อนถึงความภูมิใจในหน้าตาของตนเอง ดังเช่น เพลงที่ร้องโดยกลุ่มเพศ
ทางเลือก เพลงคำเตือนจากหัวโปก ที่นำเสนอถึงการตอบโต้ความหมายของคำว่า กะเทยหัวโปก
ที่หมายถึงกะเทยเด็กที่ยังไม่มีการปรับเปลี่ยนรูปลักษณ์ ดังเนื้อเพลง “ถึงหัวลิโปกก็มีราคา โปกแบบ
ดารา โปกแบบซูปตาร์อินเตอร์ บ่มีไผ่ย่องกะย่องเจ้าของกะได้เด้อ...แอ๊บบั๊ว น่ารักแบบพวกฉั่น
ชายแย่งกันสิตายค้า ลีบอกให้ณะ ว่าเฮาหนะพวกเดียวกัน อย่างนั้นหน้าปานนั้น อักสักวันฉั่นนี้แหละ

ทิวพานี” (ลิขิต เรืองโหม่ง, 2559) จากเพลงได้มีการระบุถึงความสวยงามตามแบบฉบับโดยนำรูปลักษณะของนางงามจากเวทีการประกวดที่ได้รับการยอมรับมาใช้เพื่อให้เห็นภาพ ซึ่งภาพลักษณ์ความสวยงามเช่นผู้หญิงได้นำมาถ่ายทอดผ่านบทเพลงในเพลงกะเทยห้าว (สุริยันต์ ปากศรี, 2562) “ตุ๊ดซี่้อีสาน...สวยนัวแซบเวอร์เลิศเลอในปฐพี เช็กซี้อีไล”

2) ความภูมิใจในเพศกะเทย

การนำเสนอภาพของกะเทยที่สะท้อนความภูมิใจในเพศของตนเอง ดังปรากฏการใช้คำว่า ภูมิใจ พอใจ ในเพลงจำนวน 7 เพลง เช่น เพลงกะเทยประท้วง ดังเนื้อเพลงว่า “ฉันภูมิใจพอใจละที่เป็นกะเทย ไผสิเว้าเยาะเย้ยกะสา่งเถาะเว้ย กะสา่งเถาะเว้ยปากคน...บ่เคยสนคำคนนิทา บ่สนดอกเต๋อคำ” และถึงกับระบุว่าจะถ้าให้กลับไปเป็นผู้ชายยอมตายดีกว่า ดังเนื้อเพลง “คันลืให้ฉันเป็นผู้ชาย ฉันยอมตาย ละยอมตายดีกว่า” (เฉลิมพล มาลาคำ, 2547) สอดคล้องกับเพลง กะเทยหัวโป๊กว่า “ฉันภูมิใจ พอใจ หละได้เป็นกะเทย ไผสิเว้าเยาะเย้ย กะสา่งเถาะเว้ย กะสา่งเถาะเว้ยปากคน”, “เดี๋ยวนี๋เขายอมรับหมดแล้วต๊อดเตอร์ต๊อดแต้ว กะออกหน้าออกตา ฉันเองก็ภูมิใจตัวฉัน” (เฉลิมพล มาลาคำ, 2556) และเพลงกะเทยไทยอย่าได้แคร์ ว่า “ในฐานะที่เป็นกะเทยมาโดน อยากให้ทุกคนอดทนต่อคำนิทา โปรตอย่าได้แคร์เชิดใส่ไปเลยเต๋อคำ ภูมิใจเถิดหนาว่าเฮาเป็นกะเทยไทย” (ภานุมาศ มหาไชย, 2557) เพลงกะเทยไทยแลนด์ ว่า “เป็นกะเทยก็มีหัวใจ เป็นกะเทยฉันก็ภูมิใจ หากินกันไปยอมให้ใครเขาวา...ขายบ่หมดทั้งตัวแต่บ่ขายหัวใจ” (ปรภวรรต, คเชนทร, 2558)

การสะท้อนถึงความมั่นใจในตนเองว่าไม่ทำให้ใครเดือดร้อน ในเพลงจงภูมิใจที่มีลูกเป็นกะเทย ที่ว่า “พ่อคะ แม่คะ ฟังไว้ละบ่ต้องเสียใจที่ลูกเป็นกะเทย ถึงแม่หนูสิเป็นกะเทยแต่กับเคยเลยที่ทำเรื่องบ่ดี...ภูมิใจเต๋อจ้่าที่มีลูกเป็นกะเทย” (ไต้หนู ใจเดียว, 2560) และผ่านการใช้คำว่า เฉิดฉาย ในเพลงเลดี้บ้านฉ่ำ ว่า “เปิดเผยตัวตนบ่ต้องไปสนคำใครเลยซี เป็นเทยบ้านนอกหรือเกย์ Bangkok แทรกอยู่ทุกซอกทุกอาชีวะมี เฉิดฉายเต็มที่ไม่ต้อง worry คำคนดอก” (สลา คุณวุฒิ, 2563)

อีกทั้งยังมีการเน้นย้ำว่าการเป็นกะเทยคือยืนส่เด่น ดังที่พบในเพลงกะเทยไม่เคยสบายว่า “ไม่ว่าเรื่องใดเราจะแบ่ง (ยังไ้) เราไม่ได้มากันเล่นๆ (แบ่รับ ๆ ๆ ๆ) เพราะว่ากะเทยคือยืนส่เด่นจ้่า” (วิทยา บุญอาษา, 2564) และการบรรยายว่าการเป็นกะเทยคือการมั่นใจในตัวตนของตนเอง ดังพบในเพลงพร้อมไหมกะเทยว่า “ฉันพอใจในสิ่งที่ฉันมี หัวจรดเท้าทุกอย่างฉันดูดี...อย่าไปสนคนอื่นคอยจับผิด อย่าเอาความคิด toxic เข้ามาแปะ ชอบคอมเมนต์พุดจาเสาะแสะ อย่าไปแคร์สวยเชิดนะกะเทย พอมั่นใจทุกอย่างจะดูดีดูออกจะเต็มที่ ฉันไม่สนว่าจะอย่างไร แค่มชีวิตที่ฉันภูมิใจ...ว่าตัวของฉันฉันยังศรัทธา” (ขุนตม สุขสถิตย์, 2565)

การศึกษาความคงที่และการเปลี่ยนแปลงของภาพแทนกะเทยในบทเพลงไทยข้างต้นได้สะท้อนถึงการสร้างตัวตนของกะเทยในสังคมไทย ทั้งที่เป็นการประกอบสร้างจากเพศชายเพศหญิง และเพศทางเลือกว่ากันเอง ในด้านการนิยามว่ากะเทยคือผู้หญิงคนหนึ่ง ดังนั้นกะเทยควรได้รับการยอมรับจากครอบครัว ตลอดจนมีความภูมิใจมั่นใจในตนเองไม่ว่าตนเองจะมีรูปลักษณะเช่นใดก็ตาม ย่อมบ่งบอกถึงการเปลี่ยนทัศนคติทางเพศที่มีความยืดหยุ่น และยอมรับในความแตกต่างระหว่างเพศที่มากขึ้นของคนในสังคมไทย

2. อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องความคงที่และการเปลี่ยนแปลงภาพแทนกะเทยในบทเพลงไทยบน YouTube ได้สะท้อนให้เห็นว่า บทเพลงนำเสนอภาพโดยการผลิตซ้ำและตอกย้ำจนทำให้เกิดการประกอบสร้างความหมายโดยนำเสนอผ่านเนื้อหา (บทเพลง) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-พ.ศ. 2566 จำนวน 120 เพลง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประเด็นความคงที่ของภาพแทนกะเทย ได้แก่ กะเทยหญิงในร่างชาย กะเทยผู้ผิดหวังในความรัก โดยกะเทยเองต้องทำหน้าที่เลี้ยงดูผู้ชาย และการเป็นของทดแทนเมื่อผู้หญิงไม่ดี และกะเทยผู้ให้ความบันเทิงและสร้างสีสันในงานต่าง ๆ สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 กะเทยรักความสวยงาม จึงส่งผลให้กะเทยต้องไปทำศัลยกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนรูปลักษณ์ของตนเองให้เหมือนหรือดีกว่าผู้หญิง และการที่ต้องแสดงความสามารถในด้านช่างหน้า ช่างผม ช่างฟ้อน และช่างงานประติติประดอย ให้โดดเด่นมากกว่าที่ผู้หญิงแสดงออก เพื่อทดแทนความรู้สึกหรือปมในใจของตนเองที่ไม่ได้เกิดมาในร่างกายผู้หญิง และเพื่อให้สังคมยอมรับในตัวตนของตนเองในฐานะผู้หญิงคนหนึ่ง ไม่ใช่ผู้หญิงในร่างของผู้ชาย ดังที่ปรากฏในผลการศึกษาของ สุรสิทธิ์ บัวจันทร์ (2561, หน้า 3-4) และ ภูริณัฐร์ โชติวรณ (2557, หน้า 255) แสดงให้เห็นว่ากะเทยมีความต้องการที่อยากจะเป็นผู้หญิง โดยเฉพาะทางด้านร่างกาย เพียงแต่การอยากเป็นผู้หญิงมีการให้ความหมายในเชิงสำนึกของความเป็นผู้หญิงที่แตกต่างกันออกไปโดยเชื่อว่าตนเองคือผู้หญิงตั้งแต่กำเนิดทั้งด้านจิตใจและบุคลิกภาพ และเพื่อให้สังคมยอมรับ ทั้งยังเป็นการหลีกเลี่ยงการถูกมองเป็นตัวตลกจากคนในสังคมอีกด้วย

1.2 กะเทยไม่เคยได้รับรักแท้จากผู้ชาย โดยกะเทยจะแสวงหาผู้ชายมามีความสัมพันธ์กับตนเอง การเลี้ยงดูผู้ชาย การเป็นของทดแทนผู้หญิงแท้ ทั้งนี้เป็นเพราะสำนึกของกะเทยโดยส่วนใหญ่ที่ยังติดกรอบว่าตนเองคือผู้หญิงที่เกิดมาในร่างของผู้ชายจึงทำให้จำกัดความรักและรสนิยมทางเพศในฐานะเพศหญิงที่ต้องรักกับเพศชายเท่านั้น แต่เมื่อกรอบวาทกรรมความรักในสังคมมิได้เฉพาะเพศชายจริงหญิงแท้ ความสัมพันธ์ระหว่างชายกับกะเทยจึงถูกตัดสินจากสังคมว่าผิดธรรมชาติ ทำให้กะเทยต้องเลือกที่จะใช้ทรัพย์สินของตนเองแลกกับความสัมพันธ์จากผู้ชายในฐานะคนรัก (สิทธิพันธ์ บุญญาภิสมภาร, ธนภูมิ สามัคคีคารมย์ และพิมพ์วิทย์ บุญมงคล, 2561, หน้า 34) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรยมล แท่นแก้ว, นรินฐ์ คงทอง และรัชนิชา ฉาย เอยรอต (2563, หน้า 70) แสดงให้เห็นว่าความรักของกะเทยในสังคมมักจะถูกนำเสนอเชิงลบ โดยถูกมองว่าเป็นวัตถุทางเพศ ซึ่งมักจะหมกมุ่นอยู่กับความสัมพันธ์ทางกายและกะเทยจะเป็นผู้ยอมเจ็บปวดทั้งทางกายและจิตใจ ด้วยสำนึกความเป็นหญิงของกะเทยกับบรรทัดฐานทางความรักของสังคมสวนทางกัน ผู้ที่สังคมยึดเยียดให้เป็นผู้ผิดหวังจึงเป็นผู้ที่สังคมมองว่าเป็นความผิดธรรมชาติ อย่างกะเทย

1.3 กะเทยสร้างความบันเทิง เป็นภาพที่ได้รับการผลิตซ้ำอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพราะสำนึกของคนในสังคมที่เห็นว่ากะเทยคือความผิดปกติ ทำให้กะเทยต้องกลายเป็นตัวตลก เป็นความสนุกของคนในสังคม ดังผลการวิจัยเรื่อง ภาพของกะเทยในวรรณกรรมเพลงไทยสากล ของ เขมิกา ศักดิ์ใหญ่ (2565, หน้า 33) ว่า การนำภาพแทนกะเทยมาใช้ในอุตสาหกรรมบันเทิงในแนวตลกขบขันถูกผลิตขึ้นอย่างต่อเนื่องเพราะได้รับความนิยมจากคนในสังคม สะท้อนให้เห็นว่าสังคมได้หยิบบั่นพื้นที่ในการสร้าง

ความรู้สึกสนุกสนานให้แก่ตนเองได้กับกะเทยที่มีความตลกขบขันเท่านั้น ดังนั้นความคิดนี้ก็เป็นการสร้างมายาคติ “ความตลก ความสนุก สีสนั่น” กับกลุ่มกะเทยด้วยว่า ตนเองต้องเป็นผู้สร้างความสนุกสนานให้แก่ผู้รอบข้างได้ ฉะนั้นการที่กะเทยเลือกใช้ตัวตนของความเป็นสนุกสนานเป็นการสร้างอำนาจในตัวตนเพื่อต่อรองกับคนในสังคมในด้านการยอมรับและพื้นที่ในสังคมได้อย่างเท่าเทียมกับเพศอื่น ๆ

2. ประเด็นการปรับเปลี่ยนภาพแทนกะเทย ได้แก่ กะเทยลูกสาวของครอบครัว และกะเทยผู้ภูมิใจในตนเอง ทั้งด้านรูปร่างหน้าตาและเพศกะเทย ซึ่ง นฤพนธ์ ด่วงวิเศษ (2563, หน้า332-333) ได้เสนอความคิดว่าอาจเป็นเพราะสังคมไทยในอดีตมีความกลัวเรื่องเพศอยู่ก่อนที่ผู้ปกครองของประเทศไทยจะพยายามจัดระเบียบให้สังคมมีความทันสมัยตามแนวคิดเรื่องเพศของตะวันตก และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา นักวิชาการ องค์กรคนเพศทางเลือก นำแนวคิดการศึกษาเรื่องเพศทางมานุษยวิทยา ได้แก่ ทฤษฎีสตรีนิยมและควิเอร์มาใช้วิพากษ์การแสดงออกถึงความคิดทางเพศ ทั้งเรื่องมายาคติ การตีตรา ความเหลื่อมล้ำ อคติทางเพศ จึงนำไปสู่การตรวจสอบบรรทัดฐานทางเพศในสังคมอย่างเป็นวงกว้าง ส่งผลให้กลุ่มกะเทยชนชั้นกลางที่พอมีกำลังทรัพย์หรือความรู้เรียกร้องผลักดันให้กะเทยมีความเท่าเทียมกับเพศอื่น ๆ ผ่านการประกอบการสร้างความหมายใหม่ของกะเทยด้วยสื่อสิ่งพิมพ์และธุรกิจเฉพาะของกะเทย นำไปสู่การกดดันให้รัฐไทยประกาศใช้พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ ในปี พ.ศ. 2558 ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการคุ้มครองบุคคลจากการถูกเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และมาตรา 27 ซึ่งระบุถึงความเสมอภาค สิทธิ เสรีภาพ และการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มีความแตกต่างกันในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ผลจากการบังคับใช้กฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวส่งผลให้กะเทยเป็นกลุ่มคนหนึ่งที่ได้รับการคุ้มครองทางกฎหมาย การปฏิบัติต่อกะเทยจึงค่อย ๆ ดีขึ้น ถึงแม้ว่าจะไม่ครอบคลุมไปยังสิ่งที่กะเทยได้เรียกร้องไว้ก็ตาม และเอกชัย แสงโสดา (2562, หน้า 12-14) และณัฐธิดา เหล็กกล้า (2564, หน้า 93-94) กล่าวว่า การเข้ามามีอิทธิพลของสื่อยุคดิจิทัลทำให้กะเทยได้เปรียบในการช่วงชิงพื้นที่การสื่อสารเพื่อสร้างคุณค่าให้กับกลุ่มของตนเองได้มากกว่าสื่อโทรทัศน์ ทำให้กะเทยสามารถสร้างรายการที่แฝงความหมายความเป็นกะเทยในหลากหลายมิติ ส่งผลให้สังคมค่อย ๆ ล้มเลือนภาพจำแบบเหมารวมเดิม ๆ ของกะเทย ขณะเดียวกันก็ได้สร้างวาทกรรมใหม่ทางบวกแก่กลุ่มกะเทย อันทำให้ความเป็นกะเทยเป็นเรื่องปกติธรรมดาทั้งในสื่อมวลชนและในชีวิตจริง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ศึกษางานวิจัยเปรียบเทียบผลการวิจัยกับการสร้างภาพแทนกะเทยในภาพยนตร์ ละคร นวนิยาย หรือสื่อต่าง ๆ เพื่อให้เห็นความเหมือนหรือความแตกต่างของการประกอบสร้างภาพแทนกะเทย อันจะทำให้เห็นภาพแทนเกี่ยวกับกะเทยในสังคมแง่มุมต่าง ๆ ได้มากและกว้างขวางขึ้น
2. ศึกษาตามภูมิหลังการรับรู้ความหมายของคำว่า “กะเทย” โดยการแบ่งช่วงใช้ข้อมูลเพลงที่เกี่ยวข้องกับกะเทยในปีต่าง ๆ เพื่อจะได้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงการประกอบสร้างภาพแทนกะเทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- ก้อง ห้วยไร่. (2559). กะเทยศรีอีสาน. **ซิงเกิ้ล**. กรุงเทพฯ: ก้อง ห้วยไร่.
- เขมิกา ศักดิ์ใหญ่. (2565). ภาพของ “กะเทย” ในวรรณกรรมเพลงไทยสากล. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จรัสลักษณ์ รัตนพันธ์. (2563). เพศวิถีศึกษา: ผลกระทบต่อสถาบันทางสังคม. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์
การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม**, 10(2), หน้า 24-31.
- จินนี่ ภูไท. (2559). น้ำตากะเทย [บัลโซ่ ด่านขุนทด]. **ซิงเกิ้ล**. ขอนแก่น: ภูไทเร็คคอร์ด.
- ฉัตร เชียงใหม่. (2547). นางสาวแนนซี [แมงปอ ชลธิชา]. ในอัลบั้ม **นางสาวแนนซี**. นนทบุรี: นพพร
โปรโมชัน.
- เฉลิมพล มาลาคำ. (2547). กะเทยประท้วง [ปอยฝ้าย มาลัยพร]. ในอัลบั้ม **วอนฟ้า**. กรุงเทพฯ: ท็อปไลน์
มิวสิก.
- เฉลิมพล มาลาคำ. (2556). กะเทยหัวโปก [ลูกแพร์ อุไรพร]. ในอัลบั้ม **คนพันธุ์เลาะ**. กรุงเทพฯ: ท็อปไลน์
มิวสิก.
- ชนุดม สุขสถิตย์. (2565). พร้อมไหมคะกะเทย. **ซิงเกิ้ล**. กรุงเทพฯ: เรดเคล.
- ชวัลวิทย์ ยิ่งยศเสนี. (2557). กะเทยไม่เคยนอกใจ [วิท ไฮเปอร์]. **ซิงเกิ้ล**. กรุงเทพฯ: อาร์ สยาม.
- ซีเปี้ย. (2553). เกล็ดตุ๊ด. ในอัลบั้ม **ไม่ต้องใส่ถุง**. กรุงเทพฯ: อินดีคาเฟ่.
- ณัฐธิดา เหล็กกล้า. (2564). การเปลี่ยนแปลงวาทกรรมเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศในแบบเรียน
เพศวิถีศึกษาจากความคิดสู่การยอมรับภายใต้พหุวัฒนธรรมที่เป็นเพียงวาทกรรม. **วารสาร
ภาษาและวัฒนธรรม**, 40(2), หน้า 79-95.
- ไต้หนู ใจเดียว. (2560). จงภูมิใจที่มีลูกเป็นกะเทย [แจ็กกี้ ฝีบ๋ออยาก]. **ซิงเกิ้ล**. อุดรธานี: เฮ็ดดีสตูดิโอเร็ค
คอร์ด.
- ทุ่ง ชลทิศ. (2563). ผู้ป่วยสายเหลือง [ตะวัน ฉายแสง]. **ซิงเกิ้ล**. ขอนแก่น: PRY RECORD.
- ธนันธร นอนเร็น. (2563). บักหล่าอยากเป็นสาว [น้องกัปตัน คนอินล่า Feat.คุณพ่อบ๊าย]. ในอัลบั้ม **รวม
เพลง น้องกัปตัน คนอินล่า**. บุรีรัมย์: คนอินล่า.
- นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ. (2563). แนวคิดเรื่อง “ความหลากหลายทางเพศ” ในกระบวนทัศน์วิทยาศาสตร์และ
สังคมศาสตร์. **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**, 28(3),
หน้า 312-339.
- นิค คณิศรณ. (2559). ผู้หญิงไม่ดียังมีกะเทย. **ซิงเกิ้ล**. กรุงเทพฯ: ชัวร์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์.
- บุญมา สุตะคาน. (2559). กะเทยเข้าใจ [สนธยา กาฬสินธุ์]. **ซิงเกิ้ล**. กรุงเทพฯ: จาตุรงค์.
- บุญมา สุตะคาน. (2559). กะเทยเปิดใจ [สนธยา กาฬสินธุ์]. **ซิงเกิ้ล**. กรุงเทพฯ: จาตุรงค์.
- บุญมา สุตะคาน. (2559). กะเทยมักม่วน [สนธยา กาฬสินธุ์]. **ซิงเกิ้ล**. กรุงเทพฯ: จาตุรงค์.
- บุญศรี รัตน์ง. (2559). กะเทยก็มีหัวใจ [โอเต็ด ฮารุหรี]. **ซิงเกิ้ล**. เชียงใหม่: แอล สตาร์ โกลด์ เรคคอร์ด.

ปรววรรต, คเชนทร. (2558). กะเทยไทยแลนด์ [สาวสองพัน คั่นจีโกะ]. ในอัลบั้ม **กะเทยไทยแลนด์**.

เชียงใหม่: แอล สตาร์ โกลด์ เรคคอร์ด.

ปรววรรต, คเชนทร. (2558). ตัวแทนกะเทย [สาวสองพัน คั่นจีโกะ]. ในอัลบั้ม **กะเทยไทยแลนด์**.

เชียงใหม่: แอล สตาร์ โกลด์ เรคคอร์ด.

ประสงค์ ตั้งตัว. (2558). กะเทยควาย. ในอัลบั้ม **เรดแดนซ์ 3 คาราโอเกะ**. กรุงเทพฯ: เรดป๊ท มิวสิค.

ปอยฝ้าย มาลัยพร. (2557). กะเทยโจร. ในอัลบั้ม **จุดความคนจน**. กรุงเทพฯ: ท็อปไลน์มิวสิค.

พจน์ สุวรรณพันธ์. (2558). กะเทยหน้าฮ้าน [แมน มณีวรรณ]. **ซิงเกิ้ล**. กรุงเทพฯ: อาร์ สยาม.

พรมมล แทนแก้ว, นรินทร์ คงทอง และรัชนิชา ญะรอด. (2563). ภาพแทนของเพศที่สามในสังคมผ่านบท

ละครโทรทัศน์เรื่อง “ไปไม้ที่ปลิดปลิว”. **วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช**

วิทยาลัย, 3(2), หน้า 59-72.

เพชร สหรัตน์. (2557). กะเทยไทย. ในอัลบั้ม **คารม** กรุงเทพฯ: ท็อปไลน์มิวสิค.

ภานุมาศ มหาไชย. (2557). กะเทยไทยอย่าได้แคร์ [ยายสำขากลิ้ง]. **ซิงเกิ้ล**. นครราชสีมา: คณะรัตนศิลป์

อินตาไทยราษฎร์.

ภุณัฐร์ โชติวรรณ. (2557). “กะเทยโรงงาน”: ชีวิตและตัวตนข้ามเพศของแรงงานอพยพจากภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาศักยภาพ,

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ยอดรัก ทับพิมพ์แสน. (2559). กะเทยแย่งซีน [เอมิก้า หนองหินห่าว]. **ซิงเกิ้ล**. กรุงเทพฯ: มรดกอีสาน

เรคคอร์ด.

ยุ้ย มานะศักดิ์. (2566). กะเทยรุ่นพี่ [ยายเวอร์ เพชรบ้านแพง]. **ซิงเกิ้ล**. มหาสารคาม: สาวน้อยเพชรบ้าน

แพง.

รณภพ นพสุวรรณ. (2555). มุมมองของนักประชาสัมพันธ์ที่มีต่อเพศที่สามในงานประชาสัมพันธ์.

การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชานิติศาสตร์การตลาด, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ลลิตา กระสินธุ์. (2564). การศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาและมโนทัศน์ทางสังคมในเพลงของนักร้อง

ศรีหมอก ‘ฟักกลิ้ง ฮีโร่’. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการ

พัฒนาอาชีพ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ลิขิต เรืองโหม่ง. (2559). คำเตือนจากหัวโปก [โบโบ้ เทย์ไทแบนด์]. **ซิงเกิ้ล**. กรุงเทพฯ: ไทแบนด์เอ็น

เตอร์เทนเมนท์.

ลูกน้ำ จุลินทรีย์. (2563). กะเทยก็มีหัวใจ [รัฐ รุธีร์]. **ซิงเกิ้ล**. กรุงเทพฯ: 65 มีเดีย จำกัด.

วิจิต ศิลารมย์. (2558). รักตุ๊ด. ในอัลบั้ม **รักตุ๊ด**. กรุงเทพฯ: The Ska Records.

วิทยา บุญอาษา. (2564). กะเทยไม่เคยสบาย [โอเควีโก]. **ซิงเกิ้ล**. กรุงเทพฯ: BadOfficial.

สมานฉันท์ ปฐมวงศ์. (2566, ธันวาคม 16). การปรากฏของ “กะเทย” ในเอกสารประวัติศาสตร์ ยุคแรก

หมายถึงคนกลุ่มใด?. **ศิลปวัฒนธรรม**. สืบค้นจาก https://www.silpa-mag.com/culture/article_96855

สลา คุณวุฒิ. (2563). เลดี้บ้านฉ่ำ [ปอยฝ้าย มาลัยพร และพล นพวิชัย]. ในอัลบั้ม เพลงประกอบละคร **เลดี้บ้านฉ่ำ**. กรุงเทพฯ: แกรมมี่โกลด์.

สะเลอบี้. (2562). ลูกฉันเป็นกะเทย [จำเริญ แสงทอง]. **ซิงเกิ้ล**. สกลนคร: พอดี้ม่วน STUDIO.

สัญญาลักษณ์ ดอนศรี. (2558). กะเทยลั่นลา [หญิงจี๊ กะเทยลั่นลา ท็อปไลน์]. ในอัลบั้ม **กะเทยลั่นลา**. กรุงเทพฯ: ท็อปไลน์มิวสิก.

สัญญาลักษณ์ ดอนศรี. (2564). อีฉากะเทย [เชิด ร็อคแสดง]. ในอัลบั้ม **ทหารเกณฑ์คนจน**. กรุงเทพฯ: ท็อปไลน์มิวสิก.

สิทธิพันธ์ บุญญาภิสมภาร, รณภูมิ สามัคคีคารมย์ และพิมพ์วัลย์ บุญมงคล. (2561). **ชีวิต ตัวตน และเรื่องเพศ ของสาวประเภทสอง**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.

สุรเดช โชติอุดมพันธ์. (2548). **วาทกรรม ภาพแทน และอัตลักษณ์ วรณคดีศึกษาในบริบทสังคมและวัฒนธรรม 2**. สืบค้นจาก <http://www.phd-lit.arts.chula.ac.th/Download/discourse.pdf>

สุรสิทธิ์ บัวจันทร์. (2561). **ความเป็นหญิงกับการสร้างเรือนร่างของหญิงในร่างชาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุริยันต์ ปากศรี. (2562). กะเทยท้าว [จินตหรา พูนลาภ]. **ซิงเกิ้ล**. ร้อยเอ็ด: แคพไนน์ สตูโอ.

โสภิตา รูปสะอาด และ อมต จันทรังษี. (2564). **ความคิดเห็นต่อเพลงเหยียดเพศในสังคมออนไลน์**:

ปฏิบัติการตอบกลับและโต้ตอบการเหยียดเพศในสังคมชายเป็นใหญ่. **จุดยืน: วารสารสตรีนิยมไทย**, 8(1), หน้า 87-114.

หนุ่ม เมืองน้ำดำ. (2563). กะเทยวัยทีน [น้องเป็นกะเทย]. **ซิงเกิ้ล**. ภาพสินธุ์: ตัวจัดโปรดักชั่น.

อัฐพล ต้นคำ. (2548). น้ำตาสีม่วง. ในอัลบั้ม **ยาสีฟันกับขันตักน้ำ**. กรุงเทพฯ: ชัวร์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์.

อิษณกร พึ่งเกียรติศิริ. (2565). ไอ้สอง [ไททศมิตร Feat. เบน ชลาทิศ]. ในอัลบั้ม **เพื่อชีวิตกู**.

กรุงเทพฯ: Gene Lab.

เอกชัย แสงโสภา. (2562). **การสื่อสารต่อสู้ต่อรองความเป็นกะเทยผ่านรายการโทรทัศน์ที่มีการนำเสนอขนบยูทูบในยุคดิจิทัล**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสาร, มหาวิทยาลัยนเรศวร.